

မြန်မာ့သစ်တောနည်းဥပဒေမူကြမ်း (၂၀၁၉)အား ထုံးတမ်းစဉ်လာ မြေယာအခွင့်အရေးများ ရှုထောင့်မှ Forest Trends ၏ အကြံပြုချက်များ

FOREST POLICY TRADE AND FINANCE INITIATIVE

၂၀၁၉ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ

မှ Gabrielle Kissinger

၂၀၁၉ ခုနှစ် မေလတွင် မြန်မာ့ သယံဇာတ နှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေး ဝန်ကြီးဌာန(MONREC) မှ ၎င်း၏ ၂၀၁၈ ခုနှစ် သစ်တောဥပဒေ^၁အား မည်သို့အကောင်အထည်ဖော်မည်ကို အသေးစိတ် ဖော်ပြထားသည့် သစ်တောနည်းဥပဒေကြမ်းကို ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။ သယံဇာတ နှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့် သစ်တောဌာနအနေဖြင့် ၂၀၁၉ ခုနှစ်ကုန်တွင် စိစစ်တည်းဖြတ်မှု အလုံးစုံ ပြီးမြောက်ရန် မျှော်မှန်းထားပြီး ၂၀၁၉ခုနှစ် စက်တင်ဘာလတွင် ကျင်ပရန်ရာထားသော ပြည်ထောင်စုအဆင့် ပြည်သူ့လူထုပါဝင်သောအလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲ မလုပ်ဆောင်မီ တိုင်းနှင့်ပြည်နယ် အဆင့်တွင် ပြည်သူ့လူထုပါဝင်သောအလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲများကို နွေရာသီ နှင့် မိုးဦးကာလတွင် ပြုလုပ်လျက်ရှိသည်။

ဤအကျဉ်းချုပ်တွင် လက်ရှိသစ်တောနည်းဥပဒေ ၂၀၁၉^၂ ကို ထုံးတမ်းစဉ်လာ မြေယာအခွင့်အရေးများရှုထောင့်မှ Forest Trends ၏ လေ့လာဆန်းစစ်ချက်များနှင့် မှတ်ချက်များအား အတိုချုပ်ဖော်ပြထားပါသည်။ နည်းဥပဒေများအား အခွန်ရှည်သော သစ်တောစီမံခန့်ခွဲမှု၊ တရားဥပဒေနှင့် ညီညွတ်သောသစ် (timber legality)၊ သစ်တောကဏ္ဍ အုပ်ချုပ်မှု၊ ကြီးကြပ်မှု နှင့် တာဝန်ခံမှု၊ နှင့် သစ်တော ထွက်ကုန်များဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများ ရှုထောင့်မှ ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်းသည် အသုံးဝင်သော ဖြည့်စွက်ချက်ဖြစ်သော်လည်း ယခုသုံးသပ်ချက်များတွင် ဤအချက်များ မပါဝင်ပါ။

နည်းဥပဒေရေးဆွဲရန်အတွက် အခြေခံအားဖြင့်တည်ငြိမ်မှုရှိမနေခြင်း

မြန်မာ့သစ်တောများ၏ စီမံခန့်ခွဲမှုသည် ရှင်းလင်းသော စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းမူဘောင်တစ်ခုပေါ်တွင် အခြေခံသင့်သည်။ ဤအခြေခံအရာသည် ကျယ်ပြန့်သောရည်မှန်းချက်များချမှတ်ထားသော သစ်တောမူဝါဒဖြင့် အစပြုသည်။ လွှတ်တော်သို့ တင်သွင်းပြီးသော ဥပဒေများအား မူဝါဒရည်မှန်းချက်များနှင့် ကိုက်ညီစေရန် ဥပဒေရေးရာ လိုအပ်ချက်များ ချမှတ်သင့်သည်။ စည်းကမ်းထိန်းသိမ်းရန်၊ တားမြစ်ရန်၊ သီးသန့်လုပ်ဆောင်မှုများအား သတ်မှတ်ပြဌာန်းရန် သို့မဟုတ် တရားဝင်ခွင့်ပြုရန် အစရှိသော ဥပဒေများအား အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရန် နည်းဥပဒေများအား ဝန်ကြီးဌာနမှ ရေးဆွဲရမည်ဖြစ်ပြီး နည်းဥပဒေများအား လေးစားလိုက်နာမှုမရှိပါက အရေးယူမှုများလည်း ချမှတ်နိုင်သည်။ နိုင်ငံအများတွင် နည်းဥပဒေများအား ကျစ်ကျစ်လစ်လစ်ဖြစ်စေရန် ကြိုးပမ်းကြပြီး ၎င်းတို့အား အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ရှိလာနိုင်သော အဟန့်အတားများနှင့် ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေများကို အကဲဖြတ်စစ်ဆေးခြင်းများပြုလုပ်၍ ရေးဆွဲကြသည်။ ထို့ကြောင့် ၂၀၁၉ သစ်တောနည်းဥပဒေသည်

^၁ မြန်မာ့သစ်တော ဥပဒေ (၁၉၉၄) အား ၂၀၁၈ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ တွင် ပြင်ဆင်ခဲ့သည်။
^၂ အခန်း (၃) ရှိ သစ်တောဥပဒေအသစ် နှင့် အများဆုံး အလားတူညီပြီး အခန်း(၂) ၏ နည်းဥပဒေမူကြမ်းများနှင့် (သစ်တောကြီးထွက်၊ စွဲစည်းပုံ နှင့် ကြီးပြင်ကာကွယ်တော ကြေညာချက်) နှင့် အခြား ဆက်စပ်သော အခန်းများ နှင့် အလားတူညီသည့် ဤပြန်လည်သုံးသပ်ချက်များကို အတိုင်းအတာနယ်ပယ်၏ အပြင်ဘက် အခန်း(၅)သစ်တောရေးရာ ၊ သစ်တော စီမံခန့်ခွဲမှု နှင့် အခန်း (၇) မှ (၁၄) သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများထွက်ရှိခြင်းနှင့် ရေးဆွဲရာတွင်သို့တင်ပို့ခြင်းအထိ ၊ ဒဏ်ကြေး နှင့် အုပ်ချုပ်ရေး လုပ်ငန်းစဉ်များ အစရှိသော အရာအားလုံးပါဝင်သော အထိပြောင်းလဲမှုများဖြစ်ပေါ်စေသည်။

၂၀၁၈သစ်တောဥပဒေမှ ဆင်းသက်ရမည်ဖြစ်ပြီး ၎င်း၂၀၁၈ သစ်တောဥပဒေအား ဦးစွာပြင်ဆင်ခြင်းမရှိပဲ
ရေးဆွဲထားသောနည်းဥပဒေတွင် အကန့်အသတ်များ ရှိနေပါသည်။ ၂၀၁၈ သစ်တောဥပဒေ နှင့် ၂၀၁၉ သစ်တောနည်းဥပဒေကြမ်းသည်
အမျိုးသားမြေယာသုံးစွဲမှုမူဝါဒ (၂၀၁၆) နှင့် အမျိုးသား အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေး သဘောတူညီချက် NCA (၂၀၁၅) တို့နှင့် လိုက်လျောညီထွေမှု
ရှိမနေသည်ကို Forest Trends အနေဖြင့် သတိထားမိပါသည်။

ထို့ပြင် ပြည်ထောင်စုငြိမ်းချမ်းရေး စကားပိုင်း၏ တစ်စိတ်တစ်ဒေသဖြစ်သော တိုင်းရင်းသားမျိုးနွယ်စုနေရာများတွင်
မြေယာနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များအား မည်သို့သတ်မှတ်မည်ဆိုသည့် အားထုတ်မှုများနှင့်လည်း
ကွဲပြားဆန့်ကျင်နေသည်ကိုတွေ့ရပါသည်။ အမျိုးသားမြေယာသုံးစွဲမှုမူဝါဒ(NLUP) အနေဖြင့် မြေယာထုံးတမ်းစဉ်လာ အခွင့်အရေးများအား
အသိအမှတ်ပြုပြီး ခရိုင်အဆင့်တွင် ကွဲလွဲချက်များအား ဖြေရှင်းရန်အတွက် လုပ်ငန်းစဉ်များ သတ်မှတ်ရန် ရှာဖွေလုပ်ဆောင်နေပါသည်။
အမျိုးသား အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေး သဘောတူညီချက် (NCA) သည် မြေယာလုပ်ပိုင်ခွင့်များအရ အဓမ္မ မြေယာသိမ်းယူမှုအား တားမြစ်ထားပါသည်
(၆၅)။ ၂၀၁၈ ခုနှစ် သစ်တောဥပဒေတွင် ယင်းအားဖော်ပြထားခြင်း မရှိပါ။ အကယ်၍ သစ်တောဥပဒေသည် NLUP နှင့် NCA တို့နှင့်
စည်းဝါးကိုက်ညီမှုမရှိပါက ဥပဒေအား အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေများရှိပါသည်။

အထူးသဖြင့် မြေယာသုံးစွဲမှု ဥပဒေမူကြမ်းသည် အမျိုးသားမြေယာသုံးစွဲမှုမူဝါဒ(NLUP) အားပြဋ္ဌာန်းရန် ရည်ရွယ်ပြီး ယခုလက်ရှိတွင်
ရှေ့နေချုပ်နှင့် သမ္မတရုံး လက်အောက်တွင်ရှိပြီး ၎င်းအနေဖြင့် NLUP နှင့် မြေယာဥပဒေများ နှစ်မျိုးလုံးအပြင် NCA သတ်မှတ်ချက်များ နှင့်အညီ
မြေယာနှင့် သစ်တောဆိုင်ရာဥပဒေများအားလုံးအား ပြန်လည်စိစစ်တည်းဖြတ်ရန်အတွက်လိုအပ်သော အခြေခံအချက်များပေးရန်ဖြစ်ပါသည်။

လေ့လာဆန်းစစ်ခြင်းနှင့်အတူ အကြံပြုချက် သုံးချက်

၁။ ရပ်ရွာလူထု၏ အခွင့်အရေးအား NCA အပါအဝင် မြေယာနှင့်ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်းဆိုင်ရာများနှင့် ကိုက်ညီမှု

နည်းဥပဒေကြမ်းများရေးဆွဲရာတွင် တိုင်းရင်းသားနေရာများ အပါအဝင် မြန်မာနိုင်ငံတွင်းရှိနေရာအားလုံးနှင့် သက်ဆိုင်သောကြောင့် NCA နှင့် NCA
မရှိသော နေရာများတွင်လည်း ကွဲပြားခြားနားမှုမရှိချေ။ ထို့ပြင် (၂၀၁၈) ခုနှစ်တွင် မြေယာဥပဒေနှင့် မြေလွတ်၊ မြေလပ်နှင့် မြေရိုင်းများဆိုင်ရာ
ဥပဒေများအား ပြန်လည်စိစစ်ရာ၌ ထွက်ပေါ်လာသော စိုးရိမ်ပူပန်မှုများသည် သစ်တောဥပဒေနှင့်
ဆက်စပ်နေသောနည်းဥပဒေအကြောင်းအရာများနှင့် ဆင်တူရိုးမှား သက်ဆိုင်သည်။ ထိုစိုးရိမ်ပူပန်မှုများ အနက် မြေယာနှင့်
ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်းဆိုင်ရာ ဒေသခံ ရပ်ရွာ အခွင့်အရေးများအား အသိအမှတ်မပြုသော မြေယာရွေးချယ်သတ်မှတ်ခြင်းအား
လက်ကိုင်ပြုခြင်းသည် ထုံးတမ်းစဉ်လာ မြေယာအခွင့်အရေးနှင့် NCA နှင့် NLUP တို့၏ အနှစ်သာရများနှင့် ဆန့်ကျင်နေပါသည်။
စည်းလုံးညီညွတ်သော တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ မဟာမိတ် အဖွဲ့အောက်ရှိ နိုင်ငံရေးပါတီများသည် ထုံးတမ်းစဉ်လာ မြေယာလုပ်ပိုင်ခွင့်
အခွင့်အရေးများနှင့်ဆက်စပ်သော တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုများ၏ ဒေသခံ ထုံးတမ်းစဉ်လာ မြေယာစီမံခန့်ခွဲမှု အလေ့အကျင့်များအား
သုံးစွဲဆဲမြေယာများအား မှတ်ပုံတင်ခြင်း၊ စာရင်းသွင်းခြင်း သို့မဟုတ် မြေပုံရေးဆွဲခြင်းရှိသည်ဖြစ်စေ၊ မရှိသည်ဖြစ်စေ တရားဝင် အသိအမှတ်ပြု၍
ကာကွယ်ပေးရန်အတွက် တောင်းဆိုခဲ့သည် (စည်းလုံးညီညွတ်သော တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ မဟာမိတ် အဖွဲ့နှင့် ၎င်းတို့၏
မိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများ ၊ ၂၀၁၈)။ မြေလွတ်၊ မြေလပ်နှင့် မြေရိုင်းများဆိုင်ရာဥပဒေ (VFV) သည် ၂၀၁၂ ခုနှစ်တွင် အစိုးရနှင့် KNU တို့အကြား
ကနဦးအပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးအပြင် NCA အားလည်း ချိုးဖောက်သည်ဟု ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံး (KNU) မှ ဆုံးဖြတ်သည်။

- **အကြံပြုချက် ၁(က)** ပြည်ထောင်စုအစိုးရ ဝန်ကြီးဌာနများသည် ကြားဖြတ် သဘောတူညီချက်များနှင့် NCA တွေ့ဆုံပွဲ ဆုံးဖြတ်ချက်များ
နှစ်မျိုးလုံးအပြင် NCA တွင် ဖော်ပြထားသော နှစ်ဖက် အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေး သဘောတူညီမှုများ နှင့် NCA ကတိကဝတ်များအား
ထိန်းသိမ်းရန် ရည်ရွယ်ထားသောကြောင့် သစ်တောနည်းဥပဒေသည် NCA နေရာများသို့ သက်ရောက်မှုမရှိကြောင်း ရှင်းလင်းစွာ
ဖော်ပြထားရမည်။

ပြည်ထောင်စုအစိုးရအနေဖြင့် လက်မှတ်ရေးထိုးထားသော တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပူးပေါင်းကာ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်
ထိန်းသိမ်းရေးနှင့် တိုင်းရင်းသားမျိုးနွယ်စု ယဉ်ကျေးမှု ရေရှည်တည်တံ့စေရေး နှင့် မြှင့်တင်ခြင်းများ ပြုလုပ်သွားမည်ဟု
NCAတွင်ဖော်ပြထားသည်။ အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးနေရာများတွင် နေထိုင်သော အရပ်သားများအား အကျိုးသက်ရောက်သော စီမံကိန်းများရှိပါက
EITI စံနှုန်း

လုပ်ငန်းစဉ်နှင့်အညီ သင့်လျော်သော EAO နှင့် ပူးပေါင်းကာ ရပ်ရွာအဖွဲ့အစည်းနှင့်အတူ ကြိုတင်စီမံချက်များအား ပြုလုပ်ရမည် (NCA ၏ အခန်း ၆
အပိုဒ်ခွဲ (၂၅)။ ယင်းနှင့်အညီ ဆုံးဖြတ်ချက် ၂၅ သည် ကြားဖြတ် သဘောတူညီချက်အား အဓိပ္ပါယ်ကောက်ယူရာတွင် ရှင်းလင်းသော
ညွှန်ကြားချက်များ ပေးအပ်ပြီး "EAO များ တောင်းဆိုသော မြေယာနှင့် သယံဇာတ စီမံခန့်ခွဲမှုများ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုများ ပါဝင်မည်ဟု

ရှင်းလင်းစွာရေးသားထားပါသည်။ “ NCA၏ ကြားဖြတ်သဘောတူညီချက် အကောင်အထည်ဖော်မှုတွင် ပါဝင်သော မြေယာစီမံခန့်ခွဲမှုများအား တည်ရှိနေသော တိုင်းရင်းသား မျိုးနွယ်စုများ၏အုပ်ချုပ်ရေးများ သို့မဟုတ် စိတ်ဝင်စားမှုများ နှင့် ကွဲလွဲဆန့်ကျင်ကာ အစိုးရမှ တစ်ဖက်သတ် မပြုလုပ်သင့်ကြောင်း ဆိုလိုသည်။ (Gelbort, ၂၀၁၈)

၂။ NCA ကို လက်မှတ်မထိုးထားသော ဒေသများ၌ ဓလေ့ထုံးတမ်းအရမြေယာအခွင့်အရေးများကို လက်တွေ့ သက်သေပြရခြင်း ဝန်ထုတ်ဝန်ပိုး (burden of proof)

NCA ကို လက်မှတ်မထိုးထားသော နေရာများတွင် ဓလေ့ထုံးတမ်းအရ မြေယာအခွင့်အရေးများ၊ သစ်တောကြီးပိုင်းအဖြစ် သတ်မှတ်ခြင်း သို့မဟုတ် ကြီးပြင်ကာကွယ်တောအဖြစ် (သစ်တောဥပဒေ ပုဒ်မ ၆ အရ) ကြေငြာခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်များတွင် ရပ်ရွာလူထု၏ အကြံဉာဏ်များထည့်သွင်းစဉ်းစားခြင်း စသည့် အဓိကထား အာရုံပြုရမည့် အရာများအား လက်တွေ့သက်သေပြရာတွင် တွေ့ကြုံရမည့် ဝန်ထုတ်ဝန်ပိုး

သစ်တောနည်းဥပဒေ မူကြမ်းသည် သယံဇာတနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေးဝန်ကြီးဌာန (MONREC) နှင့် အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာနတို့မှချမှတ်နိုင်သည့် သစ်တောကြီးပိုင်းများ (RF) နှင့် ကြီးပြင်ကာကွယ်တော (PPF) အဖြစ်သတ်မှတ်ခြင်း သို့မဟုတ် ပယ်ဖျက်ခြင်းဆိုင်ရာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို ဖော်ပြထားပါသည်။ ၎င်းလုပ်ထုံးလုပ်နည်းဆိုင်ရာ အဆင့်များကိုအချိန်တိုအတွင်း အကြောင်းပြန်ရန်မှာ ဒေသခံလူထုအတွက် ဝန်ထုတ်ဝန်ပိုး ဖြစ်စေပါသည်။ သမိုင်းကြောင်းအရ ရုံးပိုင်းဆိုင်ရာ စာရင်းသွင်း မှတ်ပုံတင်ခြင်း လုပ်ငန်းစဉ်များနှင့် စာရွက်စာတမ်းကိစ္စရပ်များနှင့်ပတ်သက်ပြီး နားလည်နိုင်စွမ်းရည်အခက်အခဲရှိသည့် ကျေးလက်ဒေသများရှိ ရပ်ရွာလူထု၊ အိမ်ထောင်စုများ နှင့် ဒေသခံအုပ်ချုပ်ရေးရုံးများအတွက်မူ သစ်တောနည်းဥပဒေတွင် ပေးထားသောအချိန်ကာလသည် အလွန်တိုတောင်းပါသည်။ ထို့ပြင် အချို့သည် တိုက်ပွဲရှောင်ရွှေ့ပြောင်းဒုက္ခသည်များ (IDPs) သို့မဟုတ် ပဋိပက္ခအတွင်းရှိနေဆဲသူများလည်း ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ သစ်တောနည်းဥပဒေ မူကြမ်းသည် ဓလေ့ထုံးတမ်းအရ မြေယာအခွင့်အရေးများအား ကြီးပိုင်းတော (RF) နှင့် ကြီးပြင်ကာကွယ်တော (PPF) ဧရိယာများအဖြစ်ဆုံးဖြတ်ချက်မပြုမီ ကြိုတင်သတ်မှတ်မှုမရှိဘဲ အခြေအနေလုပ်ငန်းစဉ်တစ်ခုကို သတ်မှတ်ပေးခြင်းမျိုးလည်း မရှိပေ။ ထို့ပြင် သတ်မှတ်ထားသည့် အချိန်အကန့်အသတ်အတွင်း တောင်းဆိုချက်များ နေရာတကျမရှိခဲ့ပါက ကျေနပ်မှု မရှိခြင်းများ သို့မဟုတ် နောက်ခံအခြေအနေများချို့တဲ့သူ ဥပမာ တိုက်ပွဲရှောင် ရွှေ့ပြောင်းဒုက္ခသည်များ (IDPs) အတွက် ထည့်သွင်းစဉ်းစားရမည့် အခွင့်အရေးမျိုး ရှိမနေသော သစ်တောနည်းဥပဒေဟု ကောက်ချက်ချနိုင်သည့်အခြေအနေ သဘောမျိုးသက်ရောက်နေပါသည်။

• **အကြံပြုချက် ၂(က) စိစစ်ရေးအဖွဲ့ (Scrutiny Body) ဖွဲ့စည်းပုံကို ပြန်လည်သုံးသပ်၍မှမ်းမံခြင်း။**

အနည်းဆုံးအနေဖြင့် စိစစ်ရေးအဖွဲ့ (Scrutiny Body) တွင် သစ်တောကြီးပိုင်းများနှင့် ကြီးပြင်ကာကွယ်တောဧရိယာများအဖြစ် သတ်မှတ်ခြင်းကြောင့် ထိခိုက်နစ်နာရမည့် ဒေသခံပြည်သူလူထုထဲမှ ကိုယ်စားလှယ်များ ပါဝင်ရမည်။ ၎င်းတို့အား ကျွမ်းကျင်သူပညာရှင်များ နှင့် GAD ကိုယ်စားလှယ်များ (ဥပမာ ဒေသခံပြည်သူလူထုထဲမှ ကိုယ်စားလှယ်အချိုးသည် Security Body ၏ ပါဝင်ခွင့်ရသူများ၏ ထက်ဝက်) များနည်းတူ ဒေသခံတို့၏ သဘောထားအသံများကို ချပြ ဆွေးနွေးခွင့် တန်းတူရှိသင့်သည်။ ဤသို့ တန်းတူဆွေးနွေးဆုံးဖြတ်ခွင့်ပေးခြင်းဖြင့် ၎င်းသည်စိစစ်ရေးဖြင့် ဓလေ့ထုံးတမ်းအရ မြေယာအခွင့်အရေးများအား အသိအမှတ်ပြုရန်အတွက် လုံလောက်သည့် သက်သေပြမှုတစ်ခုဖြစ်ပါသည်။

• **အကြံပြုချက် ၂(ခ) စိစစ်ရေးအဖွဲ့ (Scrutiny Body) သို့မဟုတ် လုပ်ငန်းလုပ်ဆောင်သည့်အုပ်စု၏ လုပ်ဆောင်ပိုင်ခွင့်၊ သတင်းအချက် အလက်ရရှိခွင့် နှင့် ပါဝါသည် အရေးကြီးသည်။**

၎င်းတို့သည် ဆွေးနွေးရန် လုံလောက်သည့်အချိန် သို့မဟုတ် လုံလောက်သည့် ဆွေးနွေးတိုင်ပင်မှုများပေါ်ပေါက်ရန် ကြာမြင့်ချိန်အပါအဝင် ယေဘုယျ FPIC အလေ့အကျင့်ကောင်းများကို လိုက်နာသင့်သည်။ လတ်တလောတွင် နည်းဥပဒေသည် အဓိကကျသည့်ဆုံးဖြတ်ချက်အများစုအတွက် ရက်ပေါင်း ၃၀ မှ ၉၀ ဟု အချိန်ကာလသတ်မှတ်ထားသည်။ ၎င်းသည် ဆုံးဖြတ်ချက် အရည်အသွေးပေါ် အာရုံစိုက်ခြင်းထက် ကတိပေးထားသည့် အချိန်အတွင်း အကြီးဝင်ရန်ပြုလုပ်သည့် သဘောရှိသည်။ ၎င်းအချက်သည် FPIC ရှုထောင့်မှကြည့်လျှင်မူ ယုတ္တိမတန်လှပေ။

^၁ အလွယ်တကူကိုးကားနိုင်ရန် <http://whatisfpic.info/> ကို ကြည့်ပါ

ဝန်ကြီးဌာနအနေဖြင့် သတင်းအချက်အလက်များ ဖြန့်ချိရေး နှင့် စိစစ်ရေးအဖွဲ့ (Scrutiny Body) ရွေးချယ်ခြင်း လုပ်ငန်းစဉ်ကို နည်းဥပဒေအာဏာသက်ရောက်ပြီးနောက် အနည်းဆုံး ၁၀ လမှ ၁၂ လ အတွင်း စတင်ရန် Forest Trends အနေဖြင့် အကြံပြုတိုက်တွန်းလိုပါသည်။ စိစစ်ရေးအဖွဲ့ (Scrutiny Body) ဖွဲ့စည်းစုဝေးရန် နှင့် ၎င်းကို အများပြည်သူအားချပြရန် မျှတသည့် အချိန်ကာလ ရှိရမည်။ ဒုတိယအချက် အနေဖြင့် လုပ်ငန်းစဉ်တစ်ခုလုံးကြာချိန်သည် ပို၍ကျိုးကြောင်းဆီလျော်သည့်အချိန်ကာလအဖြစ် ထင်ဟပ်သင့်သည်။ ရက်ပေါင်း ၃၀ မှ ၉၀ အစား ရက်ပေါင်း ၉၀ မှ ၁၈၀^၁ အဖြစ် အချိန်ပြန်သတ်မှတ်ပါက ပို၍လက်တွေ့ကျနိုင်မည်။ ၎င်းအပြင် နည်းဥပဒေတွင် ကြိုက်နှစ်သက်သည့် ချဉ်းကပ်ပုံကို သတ်မှတ်သင့်ပြီး၊ ဆုံးဖြတ်ချက်မချမီ မည်သည့်သတ်မှတ်ချက်စံများနှင့် ကိုက်ညီရမည်ဆိုသည်ကိုလည်း ဖော်ပြသင့်သည်။

- **အကြံပြုချက် ၂(ဂ)** ကြိုးပိုင်းတောနှင့် ကြိုးပြင်ကာကွယ်တောများသာမက မည်သည့် သစ်တောစိုက်ခင်းများ နှင့် ပုဂ္ဂလိကပိုင်သစ်တောစိုက်ခင်း အသစ်သတ်မှတ်မှုများအတွက်မဆို Security Body သို့မဟုတ် လုပ်ငန်းလုပ်ဆောင်မည့်အုပ်စုကို ဖွဲ့စည်းသင့်သည်။

၃. သစ်တောဥပဒေအသစ်ပြန်လည်ရေးဆွဲရေးအတွက် ပို၍ပြီးပြည့်စုံသော ချဉ်းကပ်မှု

ဥပဒေထဲမှာပင် ကောင်းစွာ ဖွင့်ဆိုထားသည့် အကြောင်းအရာမြောက်မြားစွာ ရှိနေသောကြောင့် (မူဝါဒ နှင့် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် ဥပဒေမှ ဆင်းသက်လာရမည့်) နည်းဥပဒေများနှင့် စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများသည် မူလကပင် ကန့်သတ်ထားသည့် အခြေအနေမျိုးတွင်ရှိနေပါသည်။

- **အကြံပြုချက် ၃(က)** သီးခြား နည်းဥပဒေများဖန်တီးရန် စဉ်းစားပါ။ သစ်တောနည်းဥပဒေ ၂၀၁၉ သည် ပြဋ္ဌာန်း ထားသည့် သစ်တောဥပဒေ၏ ရှုထောင့်တစ်မျိုးကိုသာ လွှမ်းမိုးပြီး နောက်ထပ်အခြား နည်းဥပဒေအစုံများအတွက် နောက်ထပ်ဆွေးနွေးမှုများ ပြုလုပ်ရန် တွန်းအားပေး သည်။

မြေယာဥပဒေမပြဋ္ဌာန်းသေးခင် လောလောဆယ်အချိန်အတောအတွင်း UGoM အတွက် ဖြေရှင်းနည်းအနေဖြင့် သစ်တောဥပဒေတစ်ခုလုံးအတွက် နည်းဥပဒေများကို ထုတ်ပြန်ခြင်းထက် သစ်တောဥပဒေ၏ ရှုထောင့်တစ်မျိုးတည်းကိုသာ လွှမ်းမိုးသည့် ညွှန်ကြားချက် ဥပမာ သစ်တောစီမံခန့်ခွဲမှု၊ ကျွန်းသစ် အမှတ်အသားပြုလုပ်ခြင်း၊ သစ်တောထွက် ပစ္စည်းများသယ်ယူခြင်းနှင့်ဆိုင်သော၊ ဒဏ်ကြေးများ နှင့် အုပ်ချုပ်ရေးလုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ စသည်နှင့်ဆိုင်သည့် အကြောင်းအရာများနှင့်ပတ်သက်သည့် ရှုထောင့် စသည်တို့ ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ကြိုးပိုင်းတော RF နှင့် ကြိုးပြင်ကာကွယ်တော PPF အဖြစ်တိုးချဲ့ခြင်း၊ ဒေသခံပြည်သူ အစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တော၊ အစိုးရပိုင် နှင့် ပုဂ္ဂလိကစိုက်ခင်းများ တိုးချဲ့ခြင်းများနှင့် ပတ်သက်သည့် ကိစ္စအကြောင်းအရာများအား သီးခြားနည်းဥပဒေ (များ) အတွင်း ထည့်သွင်းရန် ဖြစ်နိုင်ကောင်း ဖြစ်နိုင်ပေမည်။ (ကိစ္စအားလုံးသည် ဓလေ့ထုံးတမ်း နှင့် ရပ်ရွာလူထု အခွင့်အရေးများနှင့်အညီ လုပ်ဆောင်ရမည်) ၎င်းသည် နည်းဥပဒေများကို ပို၍ရှင်းလင်းပြတ်သားပြီး တာမမတ်တည်း ဖြစ်စေမည်ဖြစ်ပါသည်။

- **အကြံပြုချက် ၃(ခ)** နည်းဥပဒေများအား ပိုမိုရှင်းရှင်းလွယ်ကူစေရန်အတွက် ထည့်သွင်းစဉ်းစားရေး (သို့မဟုတ် ပြဋ္ဌာန်းထားသောဥပဒေများနှင့်ပတ်သက်ပြီး ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်သူများအား ရှင်းလင်းပြတ်သားသည့် လမ်းညွှန်ချက်များ ပေးနိုင်မည်)

ပို၍အသေးစိတ်ကျသည့် ရှင်းလင်းချက်ကို ပေးနိုင်မည့် သီးခြားညွှန်ကြားချက်များအား နည်းဥပဒေနှင့်အတူ ဖန်တီးခြင်းက ပို၍အကျိုးပြုပေမည်။ ထို့ကြောင့် နည်းဥပဒေတွင် အသေးစိတ်ဖော်ပြရန် မလိုအပ်တော့ပဲ(စီမံခန့်ခွဲမှုရည်ရွယ်ချက်များနှင့်ပတ်သက်၍မူ အသေးစိတ်အချက်အလက်များ ပို၍ လိုအပ်သော်လည်း) အများပြည်သူများ နှင့် တိုင်ပင်ဆွေးနွေးပြီးနောက်ပိုင်းမှ အသေးစိတ်ညွှန်ကြားချက်များကို သီးခြားသတ်မှတ်နိုင်သည်။

ကျမ်းကိုး/အညွှန်း

Gelbort, J., ၂၀၁၈. ဗမာပြည်၏ မြေလွတ်၊ မြေလပ် နှင့် မြေရိုင်း စီမံခန့်ခွဲရေးဥပဒေအကောင်အထည်ဖော်ခြင်း - တစ်နိုင်ငံလုံး အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေး သဘောတူညီချက် နှင့် ငြိမ်းချမ်းရေးညှိနှိုင်းမှုများ နှင့် သဘောကွဲလွဲခြင်းများ. အင်စတီကျု အကူးအပြောင်း (Transnational Institute) ရှင်းလင်းချက်- <https://www.tni.org/en/article/implementation-of-burmas-vacant-fallow-and-virgin-land-management-law> တွင် ကြည့်ရှုနိုင်သည်

^၁ အောက်ပါ စာမျက်နှာ ၄ အပိုင်း ၇ က ... သစ်တောအခြေခံအုတ်ချောင်းသည် ၎င်း၏ တာဝန်ကျပြီး ရက်ပေါင်း ၉၀ အတွင်း သစ်တောကြီးပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မြေယာများ အတွင်း ဒေသများ၏သစ်တော၊ သစ်တောထွက်ပစ္စည်းနှင့် မြေယာအသုံးပြုခြင်း အခွင့်အရေးများနှင့်ပတ်သက်ပြီး မကျေနပ်ချက်များ ရှိမရှိကို တောင်းဆိုမှု ကြေငြာချက်ကို ထုတ်ပြန်ရမည်။ မူပိုင်ခွင့် အခွင့်အရေးကို တောင်းဆိုရန်အဖွဲ့သည်သူများအနေဖြင့် ကြေငြာချက် ထုတ်ပြန်ပြီး ရက်ပေါင်း ၁၈၀ အတွင်း တောင်းဆိုချက်ကို လျှောက်ထားရမည်။

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် အမျိုးသားမြေယာအသုံးပြုမှုဆိုင်ရာမူဝါဒ ၂၀၁၆

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် နှင့် တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများ၊ ၂၀၁၅-ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်နှင့်
တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများကြား တစ်နိုင်ငံလုံး အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေး သဘောတူညီချက် (၁၅ အောက်တိုဘာ ၂၀၁၅)

မြန်မာနိုင်ငံ၏ပြည်ထောင်စုနှင့်တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများသမ္မတနိုင်ငံ၊ 2015 ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် အစိုးရနှင့်
တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများအကြားအဆိုပါတစ်နိုင်ငံလုံးအပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးသဘောတူညီချက် (၁၅ အောက်တိုဘာလ ၂၀၁၅)
https://peacemaker.un.org/sites/peacemaker.un.org/files/MM_151510_NCAAgreement.pdf တွင် ရရှိနိုင်သည်

သာစည်, ၂၀၁၈. တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင် KNU အဖွဲ့မှ မြေယာဥပဒေပြင်ဆင်ရေးကို ဝေဖန်-မြန်မာတိုင်းမ်, ၁၇ ဒီဇင်ဘာ, ၂၀၁၈.
<https://www.mmmtimes.com/news/armed-ethnic-knu-criticises-land-law-amendment.html> တွင်ရသည်

ညီညွတ်သော နိုင်ငံသားများ မဟာမိတ်အဖွဲ့နှင့် မိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများ (UNA), ၂၀၁၈. “မြေလွတ်၊ မြေလပ်၊ မြေရိုင်း စီမံခန့်ခွဲရေးဥပဒေ
အပေါ် UNA နှင့် ၎င်း၏အဖွဲ့ဝင်များကြား” ပူးတွဲထုတ်ပြန်ကြေငြာချက် (နိုဝင်ဘာ ၂၀၁၈)
<https://www.facebook.com/UnitedNationalitiesAlliance/ posts/1135254689975656> တွင်ရရှိနိုင်သည်

With support from:

ဤစာတမ်းသည် Joint Peace Fund မှ ရန်ပုံငွေထောက်ပံ့ထားခြင်းဖြစ်သည်။
ဤစာတမ်းတွင်ဖော်ပြထားသော တွေ့ရှိချက်များ၊ အဓိပ္ပာယ်ကောက်ယူမှုများ နှင့် ကောက်ချက်များမှာ
Joint Peace Fund ၏ တရားဝင်ထင်မြင်ချက်များအား ပုံဖော်ပေးသည် မဟုတ်ပါ။ ထို့ကြောင့်
ဤစာတမ်းတွင် ပါရှိသော အချက်အလက်များကို အသုံးပြုခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာမည့်
အကျိုးဆက်များကိုလည်း တာဝန်ယူမည် မဟုတ်ပါ။